

Asociación de Familias de
Alumnado NEAE

A Cañiza - Pontevedra

Por: Marta Rodríguez Márquez

NATURAIS

A FUNCIÓN DE RELACIÓN

OS ÓRGANOS DOS SENTIDOS

ÓRGANO: OLLA

SENTIDO: VISTA

ÓRGANO: OÍDO

SENTIDO: AUDICIÓN

ÓRGANO: A PEL

SENTIDO: TACTO

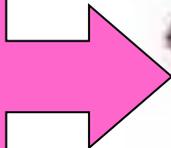
ÓRGANO: PITUITARIA

SENTIDO: OLFACTO

ÓRGANO:
PAPILAS
GUSTATIVAS

SENTIDO: GUSTO

AS PERSOAS SENTIMOS O QUE ACONTECE AO NOSO REDOR

Podemos sentir a
intensidade da
luz.

Podemos sentir as
sustancias que hai
no aire.

Podemos sentir o
que tocamos.

Podemos sentir
vibracións sonoras.

Podemos sentir o
que comemos ou
bebemos.

COMO SENTIMOS AS PERSOAS O QUE ACONTECE AO NOSO REDOR?

1º

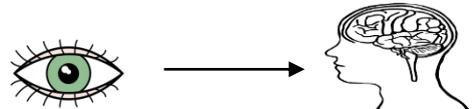
OS ÓRGANOS DOS SENTIDOS CAPTAN OS SINAIS.

A atleta ve o obstáculo.

2º

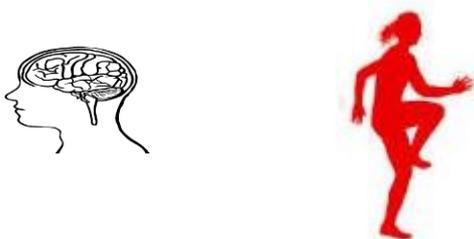
OS ÓRGANOS DOS SENTIDOS ENVÍAN A INFORMACIÓN AO CEREBRO A TRAVÉS DOS NERVIOS

O ollo envía a información do que está vendo, ao cerebro a través do nervio óptico.

3º

O CEREBRO INTERPRETA A INFORMACIÓN QUE RECIBE DOS ÓRGANOS DOS SENTIDOS.

O cerebro identifica o obstáculo e a atleta sabe que ten que saltalo.

COMO REACCIONAMOS ANTE OS ESTÍMULOS QUE RECIBIMOS A TRAVÉS DOS ÓRGANOS DOS SENTIDOS?

1º

O CEREBRO DECIDE A REACCIÓN E PREPÁRAA.

O cerebro elabora as ordes que precisa para poder reaccionar ante o obstáculo.

2º

O CEREBRO ENVÍALLE AS ORDES AOS MÚSCULOS E OUTROS ÓRGANOS, A TRAVÉS DOS NERVIOS.

O cerebro envía a información aos músculos de que hai que saltar o obstáculo.

3º

OS MÚSCULOS E OS OUTROS ÓRGANOS PRODUCEN A REACCIÓN.

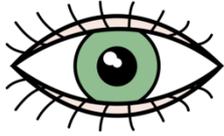

Os músculos reciben a información do cerebro e a atleta salta o obstáculo.

IMOPRTANTE: A reacción pode ser un movemento (como un salto opr exemplo), ou tamén a produción de sustancias (saliva, suor...)

EXERCICIOS

1- Relaciona cada órgano co seu sentido.

OLLO

OLFACTO

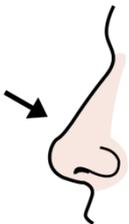
PITUITARIA

AUDICIÓN

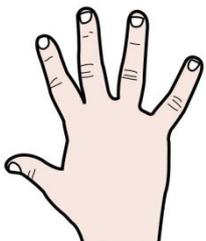
OÍDO

TACTO

PEL

GUSTO

PAPILAS
GUSTATIVAS

VISTA

2- Cales son os pasos que o noso corpo reliza cando sentimos algo?

1° _____

_____

2°

_____

_____

3°

_____

_____

3- Cales son os pasos que realiza o cerebro para reaccionar ante os estímulos que recibe dos órganos dos sentidos?

1° _____

_____

2°

_____

_____

3°

_____

_____

4- Ordena as seguintes accións tendo en conta a función de relación:

- Os músculos de Pedro reciben a información do cerebro e Pedro pon unhas lentes de sol.
- Os ollos de Pedro envían a información de que fai moito sol ao cerebro a través do nervio óptico.
- Pedro sae da casa e ve que fai moito sol.
- O cerebro de Pedro envíalle as ordes aos músculos a través dos nervios.
- O cerebro interpreta a información que recibe dos ollos de Pedro.
- O cerebro de Pedro decide a reacción e elabora as ordes que necesita.

5- A quen envían os órganos dos sentidos a información que captan? _____ . E a través de quen o fan? _____ .

6- A quen lle envía o cerebro a información das ordes que decide? _____ . E a través de quen? _____ .

7- Por que reacciona o corpo?

_____

_____

8- As reaccións do noso corpo ante os estímulos que recibimos a través dos sentidos, poden ser:

a) _____ .

b) _____ .

9- Cando sinto moita calor e súo, o meu corpo reacciona:

a) cun movemento.

b) producindo unha sustancia.

10- Cando sinto medo e boto a correr, o meu corpo reacciona:

a) cun movemento.

b) producindo unha sustancia.

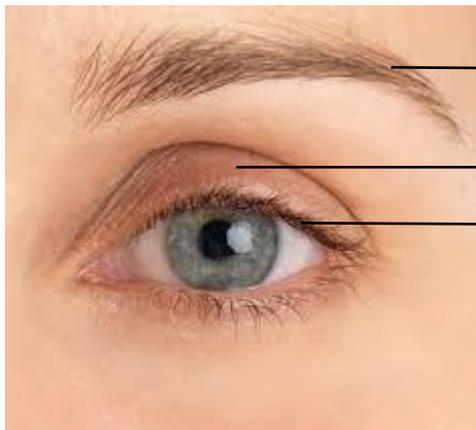

O OLLO E O SENTIDO DA VISTA

ÓRGANO: OLLO
SENTIDO: VISTA

Capta a luz que lle chega en forma de imaxes.

Cellas

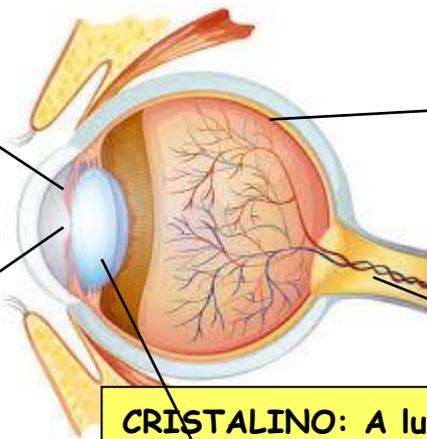
Pálpebras

Pestanas

Protexen ao ollo, que está encaixado nos ósos da cara.

IRIS: forma circular de cor. É un músculo que regula a cantidade de luz que entra ao ollo.

PUPILA: Orificio do iris. A luz entra a través dela.

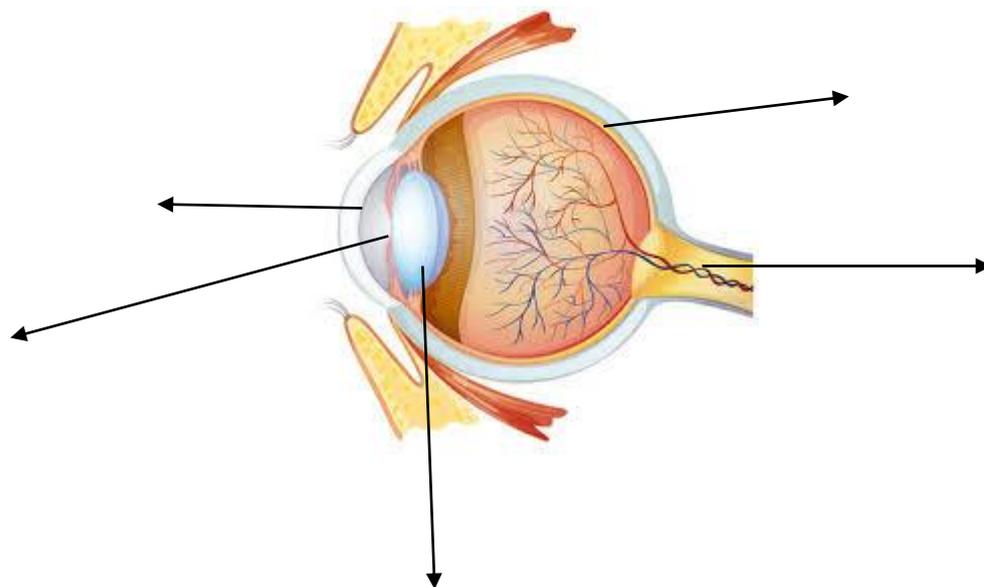
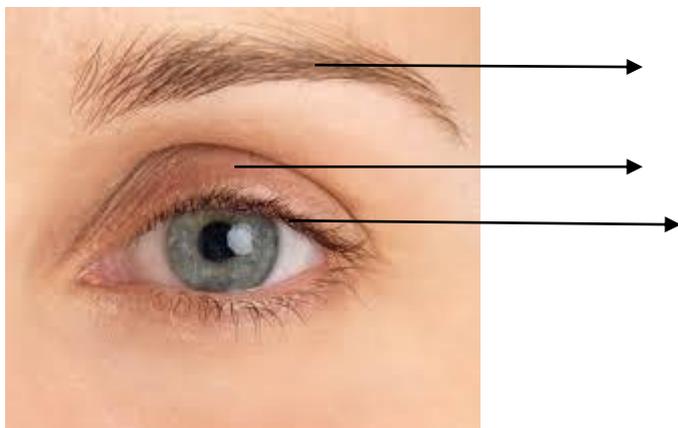
CRISTALINO: A luz atrávese ata chegar ao fondo do ollo onde se forman as imaxes.

RETINA: Cubre o fondo do ollo. Transforma as imaxes en sinais e envíaas ao cerebro a través de nervio óptico.

NERVIO ÓPTICO.

EXERCICIOS

1- Indica no debuxo as partes do ollo.

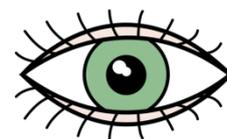

2- Cal é a función do ollo? _____

_____

3- Cal é a función das **CELLAS**, **PESTANAS** e **PÁLPEBRAS**?

_____

4- Qué regula o IRIS?

_____.

5- Que forma ten o IRIS?

_____.

6- Qué é a PUPILA e onde se atopa?

_____.

7- Cal é a función da RETINA?

_____.

8- A través de quen envía a RETINA a información ao cerebro?

_____.

9- Completa o texto:

O _____ é un músculo que _____
_____ que entra no ollo.

A luz entra pola _____, atravesa o _____
e chega ao fondo do ollo, onde se transforma en _____. A
_____ transforma as imaxes en sinais que envía ao
_____ através do _____
_____.

10- Unha vez que o cerebro recibe a información que lle envía a retina a través do nervio óptico, que é o que percibimos? _____

_____.

O OÍDO E O SENTIDO DA AUDICIÓ

Capta as vibracións das cousas cando se moven. Atópanse aos dous lados da cabeza dentro do cráneo.

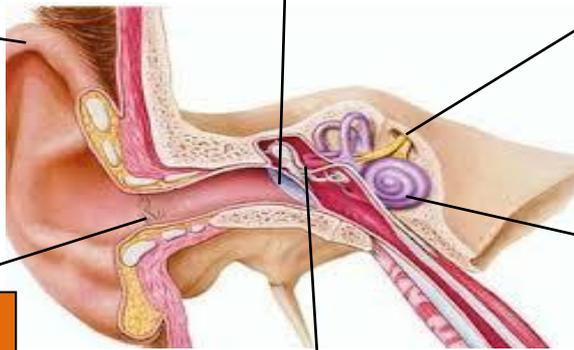
ÓRGANO: OÍDO

SENTIDO: AUDICIÓ

TÍMPANO: membrana que recibe as vibracións.

NERVIO AUDITIVO

ORELLA

CONDUCTO AUDITIVO: por el entran as vibracións.

CARACOL: Transforma as vibracións en sinais e envíaas ao cerebro a través do nervio auditivo.

CADEA DE OSIÑOS: as vibracións pasan ao oído interior.

OÍDO EXTERNO

(Orella, conducto auditivo)

OÍDO MEDIO

(tímpano, cadea de osiños)

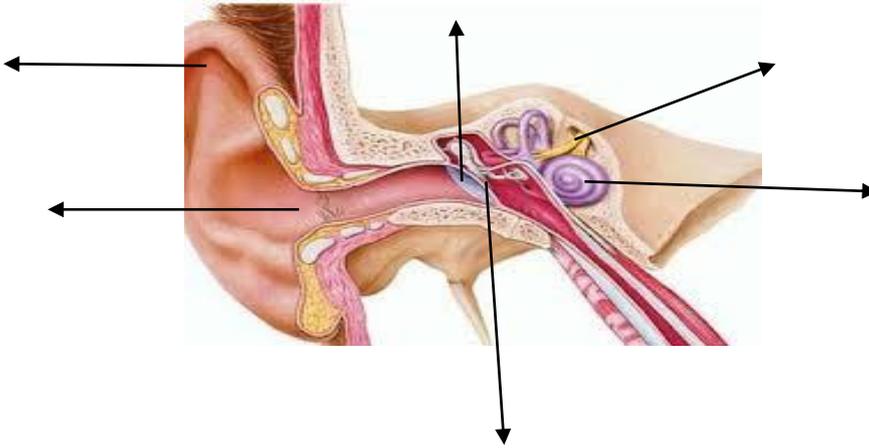
OÍDO INTERNO

(caracol e nérvio auditivo)

EXERCICIOS

1- Indica no debuxo as partes do oído.

2- Cal é a función do oído? _____

_____

3- Onde se atopan os oídos? _____

_____

4- En que 3 partes se divide o oído?

1- Oído _____

2- Oído _____

3- Oído _____

5- O OÍDO EXTERNO está formado por:

_____

6- O OÍDO MEDIO está formado por:

_____

7- O OÍDO INTERNO está formado por:

_____

8- Por onde entran as vibracións ao oído? _____
_____.

9- Como se chama a membrana que recibe as vibracións? _____
_____.

10- Cal é a función do CARACOL? _____
_____
_____.

11- Completa o texto:

As vibracións chegan ao interior do oído a través do _____
_____, estas vibracións chegan a unha
membrana que se chama _____ que á súa vez envía
as vibracións ao _____. O
_____ encárgase de transformar as vibracións en
sinais e envialas ao _____ a través do _____
_____.

A PITUITARIA E O SENTIDO DO OLFAC TO

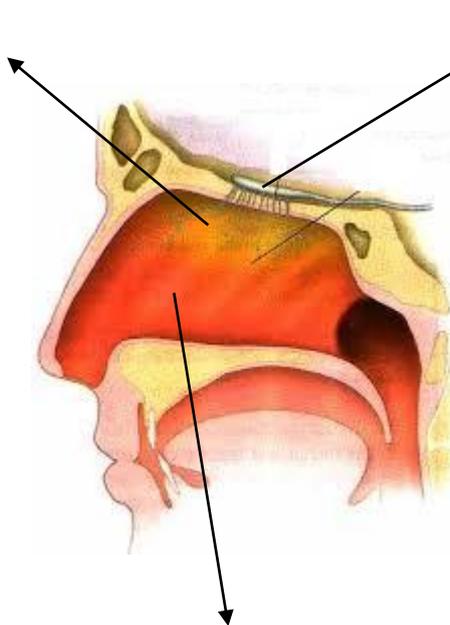
Capta as substancias que nos chegan polo aire. Atópase na cavidade interior no nariz.

ÓRGANO: PITUITARIA
SENTIDO: OLFAC TO

PITUITARIA: órgano que capta as substancias do aire, e envía a información ao cerebro a través do nervio olfactivo.

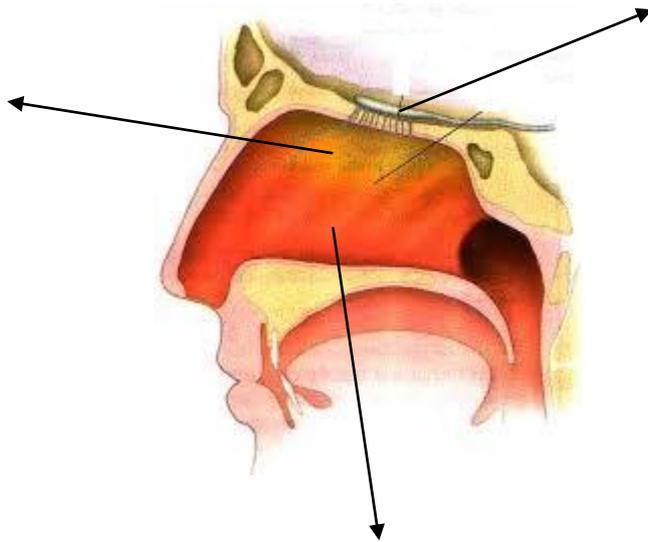
NERVIO OLFAC TIVO

CAVIDADE INTERIOR DO NARIZ

EXERCICIOS

1- Indica o nome das partes do debuxo.

2- Cal é o órgano encargado de captar as sustancias do aire?

3- Onde se atopa a PITUITARIA?

4- A través de qué nervio envía a PITUITARIA a información ao cerebro? _____.

5- Cando a información que envía a PITUITARIA chega ao cerebro, que é o que percibimos? _____.

A LINGUA E O SENTIDO DO GUSTO

ÓRGANO: PAPILAS
GUSTATIVAS

SENTIDO: GUSTO

Camptan as substancias que entran pola boca cando comemos ou bebemos. Atópanse dentro da boca e na superficie da lingua.

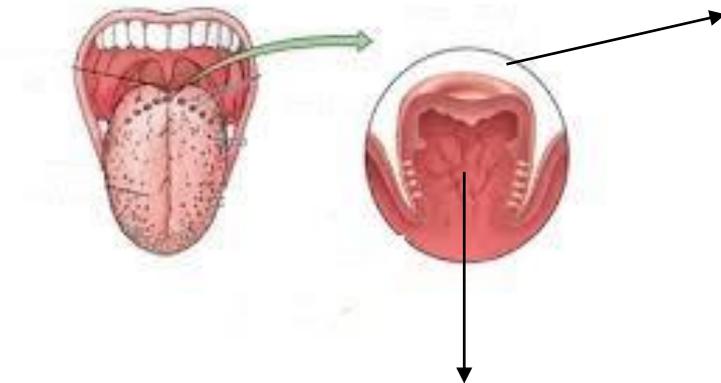

PALIPA GUSTATIVA:
capta las substancias que entran en la boca y envía la información al cerebro a través del nervio gustativo.

NERVIO GUSTATIVO

EXERCICIOS

1- Indica o nome das partes do debuxo.

2- Como se chama o órgano que capta as substancias que entran pola boca cando bebemos ou comemos? _____.

3- Onde se atopan AS PAPIÍLAS GUSTATIVAS?

4- A través de qué nervio, as PAPIÍLAS GUSTATIVAS envían a información ao cerebro? _____.

5- Cando o cerebro recibe a información que lle envían as papilas gustativas, que é o que percibimos? _____.

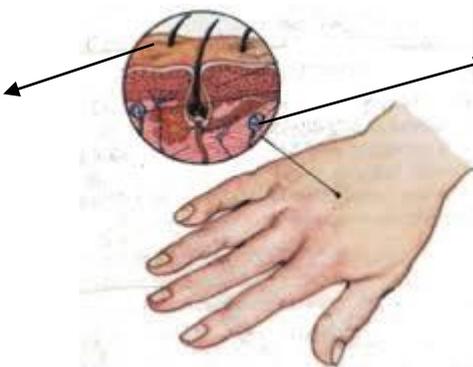
A PEL E O SENTIDO DO TACTO

Recobre o noso corpo. Capta a temperatura, o contacto coas cousas e os danos do corpo.

ÓRGANO: A PEL
SENTIDO: TACTO

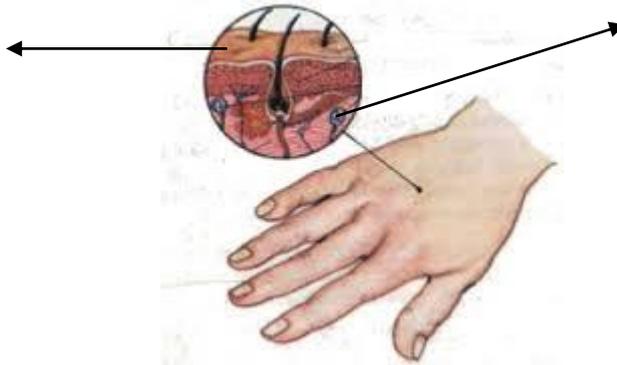
A PEL: Capta a temperatura, o contacto coas cousas e os danos do corpo. Envía a información ao cerebro a través dos nervios do tacto.

NERVIOS DO TACTO

EXERCICIOS

1- Indica o nome das partes do debuxo.

2- Cal é o órgano que capta a temperatura, o contacto coas cousas e os danos do corpo? _____.

3- Onde se atopa a PEL?

_____
_____.

4- A través de qué nervios, a PEL envían a información ao cerebro?

_____.

5- Cando o cerebro recibe a información que lle envían os nervios do tacto, que é o que percibimos? _____

_____.

O ESQUELETO

- **ARTICULACIÓNS**
- **ÓSOS**
- **CONXUNTO DE ÓSOS**

Cranio

Articulacións do cranio

Clavícula

Mandíbula

Caixa Torácica

Esterno

Ombro

Costelas

Úmero

Cóbadó

Columna Vertebral

Cúbito

Radio

Pulso

Ósos da man

Pelve

Cadeira

Fémur

Rótula

Xeonllo

Peroné

Tibia

Nocello

Ósos do pé

Para recortar y colocar en el dibujo siguiente.

Cranio

Clavícula

Articulacións do cranio

Caixa
Torácica

Esterno

Ombro

Costelas

Cóbadro

Ósos da man

Úmero

Pulso

Columna
Vertebral

Cúbito

Cadeira

Radio

Xeonllo

Ósos do pé

Mandíbula

Nocello

Fémur

Pelve

Rótula

Peroné

Tibia

O ESQUELETO

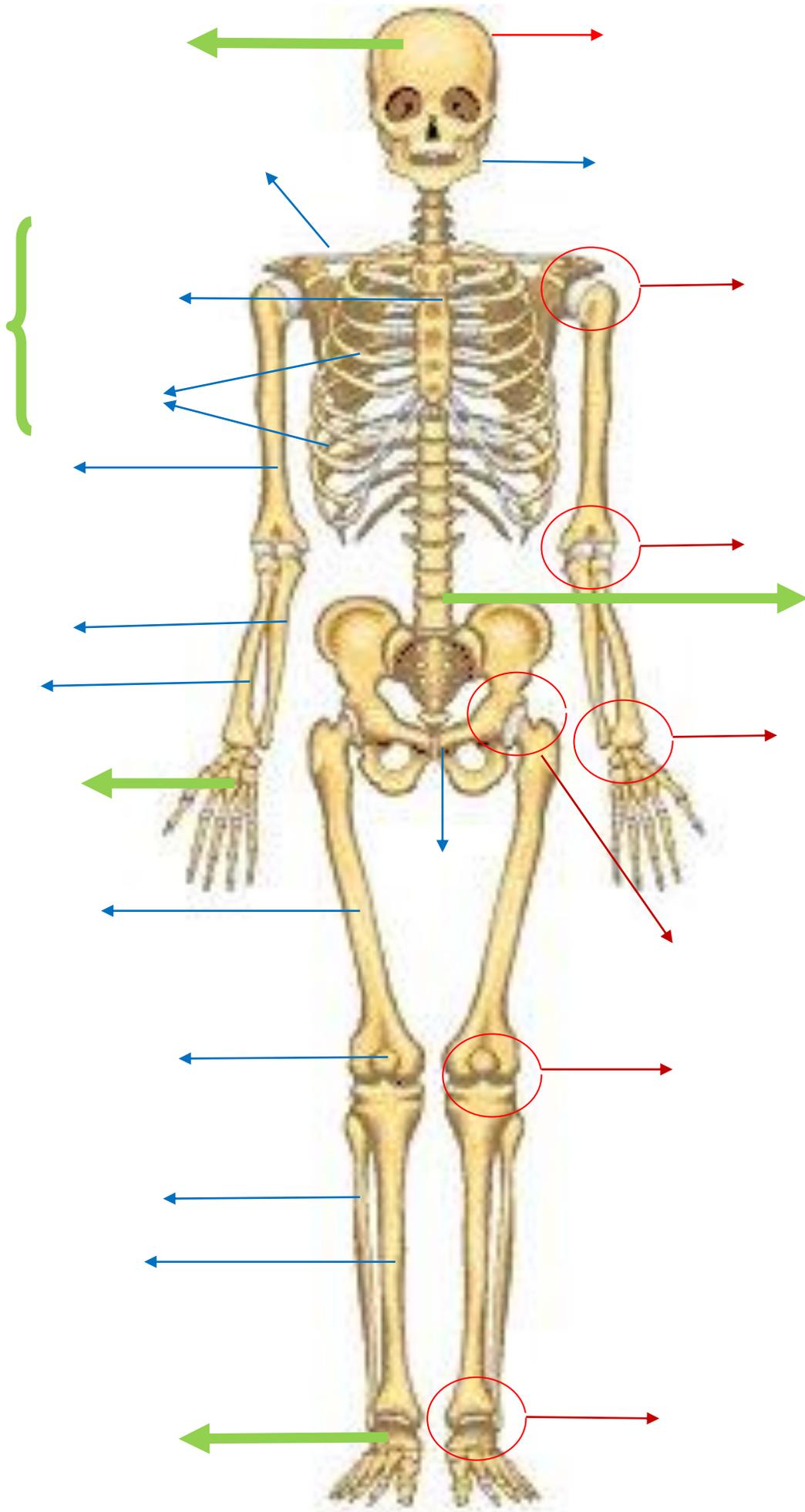
ARTICULACIONES

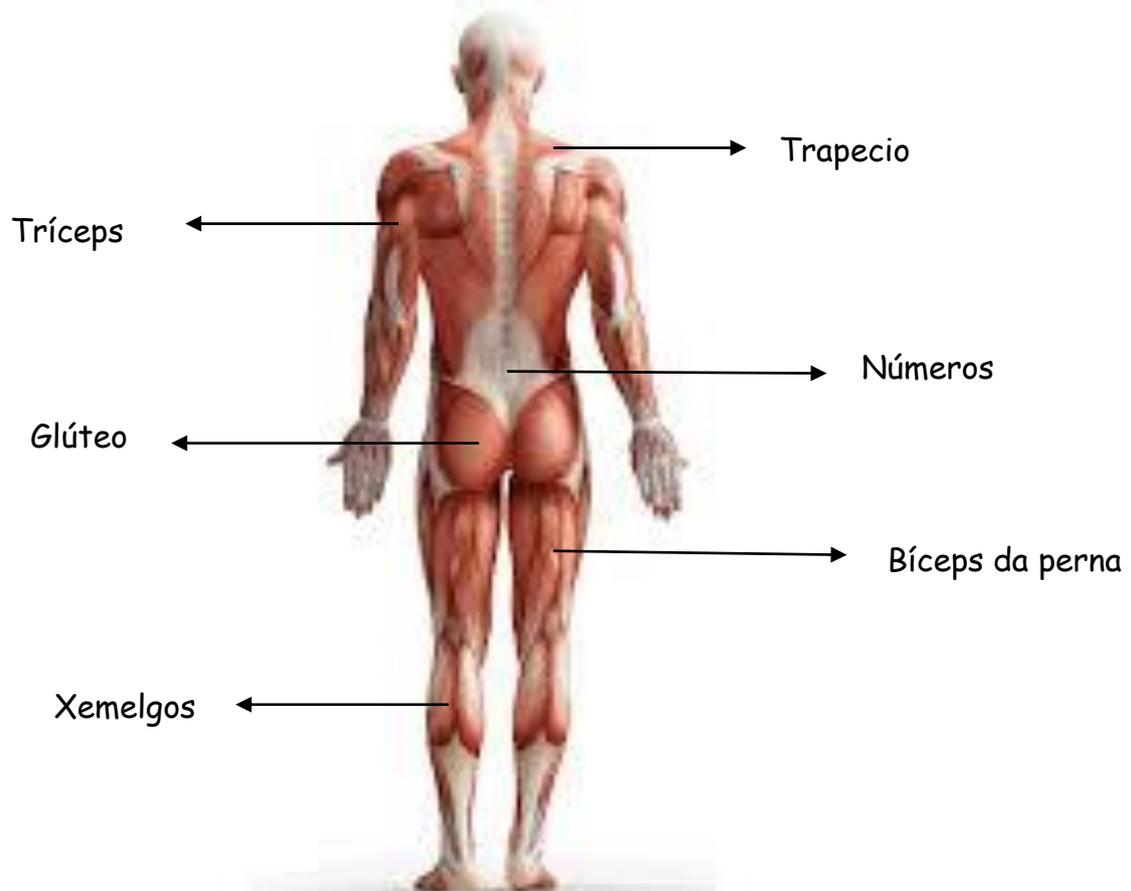
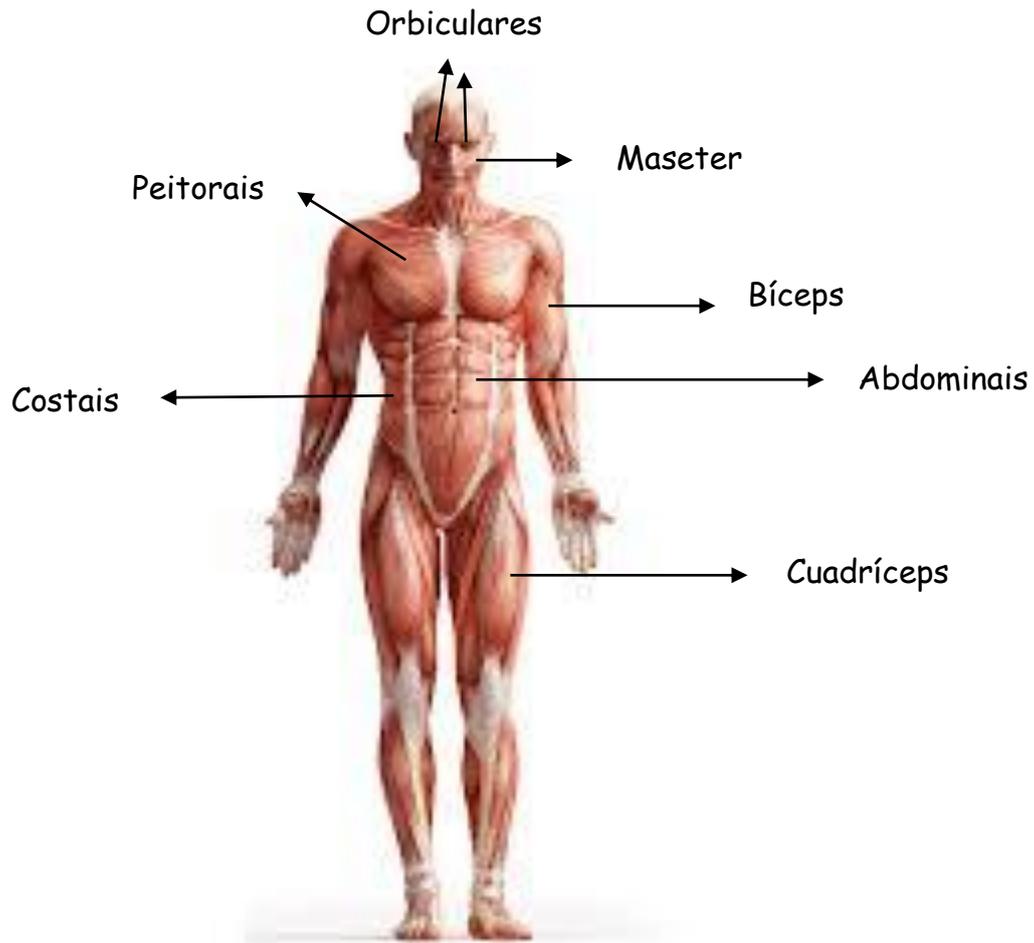
ÓSOS

CONJUNTO DE ÓSOS

OS MÚSCULOS

Para recortar y colocar en el dibujo siguiente.

Orbiculares

Peitorais

Costais

Maseter

Bíceps

Abdominais

Cuadríceps

Xemelgos

Tríceps

Trapezio

Glúteo

Números

Bíceps da perna

OS MÚSCULOS

